

INTERKER- börze

A SZOT Váci úti toronyházában hétfőn kezdődött az immár hagyományos INTERKER-börze. A rendező szervező, az Országos Piackutató Intézet 65 ipari nagyvállalat és szövetkezet jelentette be részvételét, s csaknem egymilliárd forint értékű készlet várja a vásárlókat. A mostani börze augusztus 5-én ér véget.

Ma nyílik

A béke négy évtizede kiállítás

Az Országos Béketanács a győzelem napján, május 9-én *A béke négy évtizede* címmel Battonyától, az ország első felszabadított településétől az utolsóig, Nemesmedvesig mozgó kiállítást indított. Két csuklós autóbussz járja az országot, s a járművekben rendezett kiállítás képekben

mutatja be a felszabadulás napjait, az azóta eltelt időszak békés hétköznapjainak, a termelőmunka eredményeinek pillanatait. A kiállítás ma, kedden ér Szedre. Az ünnepélyes megnyitóra délután 4 órakor kerül sor a Széchenyi téren, a Takaréktár utca felőli szovjet hősi emlékmű előtt.

Patyolat-körkép

Se vele, se nélküle. Háziasszonyok, agglégények, magányos ifjak és nyugdíjasok az évek során rájöttek: a Patyolat megkönnyíti az életüket. Amivel csábít, amit kínál, hovatovább nélkülözhetetlen számunkra. Ugyanakkor — mi tagadás — gyakran okoz bosszúságot is. Kapcsolata a lakossággal periodikusan változik. Most úgy tűnik, néhány hónapja hullámvölgybe került. Évek óta elvtelve hallottunk a vállalat munkájáról, most mintha hirtelen témává vált volna: az ABC-ben, a lépcsőházban, a munkahelyeken több szó esik róla. Az elcsereit vagy hiányzó, másra beadott törülközők, ágyneműk miatt. És ezért természetesen nem dicséret jár. A miertre kerestük a választ a vállalat igazgatójánál és főmérnökénél a Patyolat munkájáról érdeklődve.

Mosás

A Patyolat üzem. A mosás tömeggyártás. Naponta 7-8000 darab tiszta ruha, ez 6-700 csomag, indul a lakosság részére. Hogy melyik kié, azt a jelzést figyelve, szétválogatással csoportosítják. Ez kitaró figyelmet igényel. És el is lehet ezt várni? Aki saját holmiját szeretné visszakapni — hiszen nem cserére adta oda, mosás miatt bízza a Patyolatra —, bizonyára igennel válaszol. S aki ott dolgozik? A készletek nőttek, hiszen a nyár itt is csúcsidő, ugyanakkor 22 százalékkal több a korábbi hónapoknál a kiesett munkanapok száma. Sok a beteg, a gyesen levő anya. Szabad szombatokat, vasárnapokat, túlórákat áldoztak föl azok, akik igyekeznek helytállni a többiek helyett is. Nem ment. A szortírozásnál normára kell dolgozniuk. Egy asszony 63 csomagot állít össze körülbelül 760 darabból, s ezt 7000-ból kell kiválogatnia. Papíron tizenketten végzik ezt a munkát, a valóságban csak hatan. A többletmunkára gépi kapacitás van, a három műszakhoz azonban csak másfélhez szükséges munkaerő. Az expresszmosás nem szorította ki a régi, különként 3 forintos mosást sem, és úgy tűnik, az ágynemű-kölcsonzés se csökkent a népességét.

Az életszínvonal emelkedését jelzi, hogy a festés iránti igény egyre csökken. Senki nem állít oda a Patyolat-fiókhoz egy agyonmosott kartonruhával, hogy fessék be neki élénkebb színre. Inkább vesz egy újat. Hasonló a helyzet a vegytisztítással is, bár itt lassabban érzékelhető a visszaesés. Megváltozott az anyagok összetétele, sok a

könnyen mosható, műszálás ruha, s a farmer divatja itt is érezteti hatását.

Kölcsonzés

Az ágyneműkölcsonzást tavaly április óta megszokta, sőt megszerette a lakosság. 1976 december végéig négyszer garnitúrát béreltek, az idén az első félévben tízezeret. Ezen a téren, úgy tűnik, kölcsönös az elégedettség. Panasz, kártérítés alig fordult elő, a kölcsönzők úgy vigyáznak a huzatokra, akár a magukéra.

Egy hónapja frottír- és pamuttrülkőzőt és konyharuhát is kínál a Patyolat. Egy garnitúrába 3 frottír- és 2 pamuttrülkőzőt ad, pvc-csomagolásban, a konyharuhából pedig 6 darabot. (A városban hét üzlet áll a kölcsönözni szándékozók szolgálatára.) A három hétre kapott konyharuháért 7 forintot, a törülközőkért 13 forintot kell fizetni.

Fejlesztés

Ebben az ötéves tervben 30 millió forintot szán a megyei szolgáltatás fejlesztésére a vállalat. Néhány éve már fölmérték a szakemberek: nem igényli annyira a lakosság az úgynevezett felsőruházatot tisztító szalont. A jövő a komplett szalonoké, ahol a tisztítógépek mellett mosógépek is sorakoznak, és vannak szárító- és vasalógépek is. A reggel bevitt ruha délutánra tisztán becsomagolva várja gazdáját, saját gazdáját, ugyanis a keveredésnek itt kicsi a valószínűsége. Egy gép csak egy csomag holmit mos egyszerre. Mai életvitelünk a tisztításról is mást vár. Foglalkoznak a gondolatokkal, hogy a téli holmik tisztítását, melytelenítését, 6 hónapos szakszerű tárolását is vállalják majd.

A kölcsönzésben is lesz előrelépés, egyelőre azonban már csak a készletek növelése a cél.

Jelenleg 47 üzlete van a vállalatnak, az ötéves terv végére 71 szolgálja majd a lakosságot.

A vállalat vezetői úgy tartják: az egész üzlethálózat, az üzem kereshetelméi és a dolgozók morális szintjén javítani kell. Az, hogy megyei vállalat a Patyolat, az, hogy igyekszik és tud is újat adni a lakosságnak, nem elég. A megbízható, minőségi munka is egyenrangú követelmény.

Szervezés

Tavaly — a főtájt és ismert — kifogások száma 400 volt. A tavalyi féléves „eredményt” már jóval túllépték. Sok a panasz a cserékre, a hiányok miatt, de van minőségi kifogás is, és többen nehezményezik, hogy udvariatlan a kiszolgálás. A vállalat vezetői nem nézik ölbe tett kézzel ezeket a figyelmeztető jeleket. Hogy mit tettek eddig, és milyen terveik vannak?

Áprilisban — amikor először jelentkeztek ilyen élesen a munkaerőgondok —, saját nyugdíjasaikat keresték föl, és az üzletben dolgozókat, segítsenek a mosott ruhha válogatásában. Négy, illetve 2-3 órai munkával három üzletben sikerült ezt megoldani.

Van még rejtett tartalék is, úgy vélik, az üzletek környékén lakó, ráérő nyugdíjas asszonyok között is akadna, aki négy órában szívesen válogatná a fiókba leadott ruhákat.

Mint hogy tömeggyártásként is felfogható a központi üzem munkája, itt is használhatók az üzemszervezés tapasztalatai. A mosodában már elkezdték az átszervezést. Elemzik a teljesítmény és az elvárás lehetőségeit, s 1978-ra a tömeggyártásnak megfelelően átszervezik az érdekeltségi rendszert. A bérnövekedésnél kizáró ok lesz, ha szaporodik a reklamációk száma.

Reméljük, a vállalatnál belüli intézkedések egyértelművé teszik majd a Patyolat és a lakosság kapcsolatát, hiszen valamennyi dolgozó asszonyoknak szüksége van ezekre a szolgáltatásokra.

Ch. Á.

Új típusú vezetők a szövetkezetekben

Néhány hónapja lépett életbe a korszerűsített termelőszövetkezeti törvény, s így fogalmaz: „A termelőszövetkezet a közösen végzett személyes munkán alapuló szocialista mezőgazdasági nagyüzem, amely a szövetkezeti demokrácia rendszerében tervszerű vállalati gazdálkodást folytat és megvalósítja a tagság társadalmi egységét, szocialista nevelését.”

A Csongrád megyei szövetkezetek a népgazdasági érdekekkel, a társadalmi célkitűzésekkel összhangban működnek, s így módon szolgálják a tagság érdekeit is. Az elmúlt öt éves terv alatt a mezőgazdasági nagyüzemek fejlődése egyenletes és dinamikus volt. Az elért eredmények számottevőek, elválaszthatatlanok a szövetkezeti vezetők helytállásától.

A termelőszövetkezetek és szakszövetkezetek vezetőinek helyét és szerepét meghatározza, hogy a közös gazdaságokban a vezetés a tagságtól kapja a megbízatást, meghatározott időre választják és rendszeres beszámolósi kötelezettséggel tartozik. A gazdálkodás irányítása, kockázata, a rábízott vagyonnal való felöltsége, bár különböző súlyal, de egyaránt érinti a tagságot és a vezetést.

A termelőszövetkezetekben a testületi vezetés a demokrácia elvén alapul. A szövetkezeti demokrácia, a munkahelyi demokrácia fejlesztése megkívánja, hogy a dolgozók széles körben kapjanak rendszeres tájékoztatást, vonják be őket a döntések meghozatalába és ellenőrzésébe. Ennek az igénynek is eleget tesz a módosított törvény, a munkahelyi közösségek intézményének kialakításával. Ezek az új fórumok a jövőben a szövetkezeti vezetés kitűnő partnerei lehetnek, mindenképpen érdemes az új nevelni, formálni őket.

A megye termelőszövetkezeteinek vezetésében az utóbbi években igen jelentős változások következtek be. Kedvezőben alakult a szakemberek létszáma, s egyre többen rendelkeznek felsőfokú képesítéssel. Megerősödött a szocialista mezőgazdaság új típusú vezető gárdája. Olyan káderalomány nevelődött, amely növekvő politikai, szakmai és vezetőkészséggel bír, tulajdonságaival, rátermettségével a rábízott feladatokat eredményesen oldja meg.

Felgyorsult a termelőszövetkezetek területi koncentrációja. Ez tartalmazza, szervezetiileg is mélyrehatóan érintette a vezetést. Nagymértékű fluktuáció zajlott le, aminek több oka van: nyugdíjazás, lemondás, áthelyezés stb., de a meghatározó ok a szövetkezetek egyesülése volt. A június elsejei állapot szerint Csongrád megyében 75 tsz, 11 szakszövetkezet és egy halászlati termelőszövetkezet tagja a TESZÖV-nek.

A szövetkezetek közül 26 termőhelyileg gyenge, ezekből kilenc szakszövetkezet.

1971-től az elnökök 41,6 százaléka cserélődött ki, alkalmatlanság miatt, 8,9 százalék, egyesülés miatt 11,5 százalék. A főagronómusok közül 77,9 százalék cserélődött ki, itt az alkalmatlanság 13,3 százalékban mutatható ki, az egyesülés miatt pedig 15,8 százalék távozott munkahelyéről. A főkönyvelők közül 60,2 százaléka cserélődött le, alkalmatlanság miatt 10,6, egyesülés miatt 10,6 százaléka.

A fluktuáció egyaránt okozott kedvező és kedvezőtlen tendenciákat a szövetkezetekben. A területi koncentráció kedvezett a szakemberek kiaiakulásának, a nagyobb gazdaságok létrejöttével összpontosult a szellemi, anyagi tőkekoncentráció, a kapacitás és a szaktudás. Megélenkült az üzem- és munkaszervezés, széles körű tevékenység bontakozott ki a vezetés korszerűsítésére és a belső munkaszervezetek átalakítására. A változások jó hatással voltak a vezetők összetételére és színvonalának fejlesztésére is. A kádercserékkel jelentősen emelkedett a képzettség, fiatal vezetők aránya. A kádertánpótlást a szövetkezetek leginkább vezetési gyakorlatokkal rendelkező belső erőikkel oldották meg. A vezetésben lezajlott változások többsége megalapozott volt és az ezzel járó személyi problémákat megfelelően és tapintatosan bonyolították le.

A koncentrációval negatív hatások is érvényesültek. Az optimálisnál nagyobb mérvű fluktuáció általában a vezetés-szervezet fellazulásához vezetett, egyes helyeken még mindig bizonytalanság tapasztalható. Több helyen nem fordítottak megfelelő időt, energiát és figyelmet a színvonalasabb szakmai vezetés kialakítására, s egyben az egyesülés személyi feltételeinek a megteremtésére. A gazdálkodás megváltozása, a vezetés belső és külső kapcsolatrendszerének átértékelését teszi szükségessé. Az új vezetés-szervezet kialakítása most van folyamatban, megszilárdításához, fejlesztéséhez két-három év szükséges.

A kádercserék során továbbra is gondot okoz, hogy még nem megoldott a hosszú időn át becsületlenül helytálló, de a fokozódó követelményekkel lépést tartani nem tudó termelőszövetkezeti elnökök helyzetének a rendezése.

A fiatalokból következnek, hogy a vezetésben tapasztalható tendenciák még erősebben érvényesülnek a kedvezőtlen adottságú szövetkezetekben, a szegedi járás homokvidékein, ahol a gazdálkodás és a működés személyi feltételei egyébként is elmaradnak az átlagtol.

Sz. Lukács Imre

Gépgyártási szerződés

A Technoimpex Külkereskedelmi Vállalat és az NSZK-beli Klingelberg precíziós szerszámgépgyártó képviselői hétfőn, tegnap hosszú lejáratú szerződést írtak alá szerszámgépgyártási és szállítási együttműködésről. Ennek értelmében az NSZK-beli cég a Csepeli Szerszámgépgyártó rendelkezésére bocsátja szerszámmaró élezőgépek know-how-ját és a gyártó eszközöket, a magyar vállalat pedig a Klingelberg cég részére élező gépeket készít. (MTI)

Már a következő évtizedekre készítik elő a termelést Pécsen az Érchányászati Vállalatnál. Jelenleg 1100 méter mélyen is dolgoznak a bányások. Ebben a mélységben most egy „vakaknát” építenek, amely lehetővé teszi majd, hogy 1300 méter mélységből is bányászassák az ércet. A IV. számú bányászati fejlesztésénél új gépet is alkalmaznak. Most oktatják a bányászokat arra az automatikus vezérlésre — nehéz fizikai munkát könnyít és az egészséget óvó fűrészt kezelésére, amely lehetővé teszi, hogy egy felállási helyről több lyukat fúrjanak. Képviselet: a vakakna építő gépháza

Korszerűsítik a munkásszállásokat

A munkaügyi miniszter most megjelent rendeletével újonnan szabályozta a munkásszállások iránti követelményeket s módosította a szállások kategorizálását.

Az új szabályozás okairól és céljáról a miniszteriumban tájékoztattak. Elmondották, hogy hazánkban jelenleg körülbelül 150 ezer ember él munkásszállásokon, számuk azonban most már nem növekszik, kismértékben csökkent. Így is hosszú ideig szükség lesz azonban még munkásszállásokra, ahol a dolgozóknak kultúralt körülményeket kell biztosítani.

A most megjelent rendelet is a munkásszállásokon lakók körülményeinek javítását szolgálja. Az új jogszabály az eddigi hat helyett négy kategóriába sorolja az állandó munkásszállásokat, ami azt jelenti, hogy a legalsóbb kategóriákat, vagyis az elavult szállásokat az ötödik ötéves terv időszakában meg kell szüntetni.

Az állandó munkásszállások négy kategóriáján belül is a korszerűség meghatározott feltételeit írja elő a rendelet. A lakosokban, illetve előterületekben mindenütt

melegvízes zuhanyozónak és mosdónak kell lennie, illetve bizonyos esetenként szintenként kell biztosítani melegvízes zuhanyozót. Az első kategóriájú szállásokon a szobákban legfeljebb három, a további kategóriákban, négyen, öt, illetve a negyedik kategóriába sorolt szállásokon hatan-nyolcan lakhatnak.

A térítési díj változatlan. A kategórián aluli munkásszállások ideiglenes munkásszállásként működnek, ahol térítési díjat nem kell fizetni. A rendelet 1978. január 1-én lép életbe.